

ПРОБЛЕМИ
СУЧАСНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ
ОСВІТИ

Випуск 41
Частина IV

ЯЛТА

2013

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ
АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ

РВНЗ „КРИМСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ”
(м. ЯЛТА)

**ПРОБЛЕМИ
СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

Серія: Педагогіка і психологія

Випуск сорок перший

Частина 4

Ялта
2013

ЗМІСТ

<i>Москаленко О. І.</i>	ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ У ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ.....	3
<i>Федоренко С. В.</i>	ГУМАНІТАРНА КУЛЬТУРА ЯК ПРІОРИТЕТ РЕФОРМУВАННЯ ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ США.....	9
<i>Шувалова І. Н.</i>	ПРОБЛЕМА ЗДОРОВ'Я ПОДРАСТАЮЩЕГО ПОКОЛЕННЯ В ІСТОРІИ ЗАРУБЕЖНОГО І ОТЕЧЕСТВЕННОГО ОБРАЗОВАНИЯ.....	14
<i>Горобченко Н. В.</i>	ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ДИСКУРСУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ....	19
<i>Періарієвська Т. П.</i>	КУРАТОР ЯК ОРГАНІЗАТОР РОБОТИ З ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТІВ ГОТОВНОСТІ ДО ГАРМОНІЗАЦІЇ МІЖСОБИСТІСНИХ ВІДНОСИН.....	23
<i>Трунова О. В.</i>	НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА ЗІ СТОХАСТИКИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ СТОХАСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.....	30
<i>Андрейкова І. Б.</i>	КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПРОЦЕСІ МАГІСТЕРСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ.....	36
<i>Бондар Л. В.</i>	РОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ СТРАТЕГІЙ У ПРОЦЕСІ ОВОЛОДІННЯ ФРАНКОМОВНИМ ГОВОРІННЯМ СТУДЕНТАМИ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	43
<i>Борисюк Л. О.</i>	ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ БАКАЛАВРІВ СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ ЯК АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА СУЧАСНОСТІ.....	49
<i>Вікторова Л. В.</i>	КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ПРОФЕСІЙНОГО ІНШОМОВНОГО СПІЛКУВАННЯ.....	55
<i>Гармаш С. А.</i>	МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ.....	61

<i>Герасимова І. Г.</i>	РОЛЬ ПЕДАГОГА-АНДРАГОГА У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ.....	66
<i>Гришина О. А.</i>	ОРГАНІЗАЦІЯ КОМУНІКАТИВНОГО ТЕСТУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВНОМУ ЧИТАННІ В МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ.....	73
<i>Гуртовенко Н. В.</i>	КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ОСОБИСТІСНОЇ ГОТОВНОСТІ ПЕДАГОГА ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	77
<i>Дишлева С. Д.</i>	ОСНОВНІ НАПРЯМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПРИРОДНИЧИХ ПРЕДМЕТІВ В ОСНОВНІЙ ШКОЛІ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	82
<i>Дрожик Л. В.</i>	РЕФЛЕКСИВНИЙ КОМПОНЕНТ ЕКОЛОГО-ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ.....	87
<i>Євсюков О. Ф.</i>	СУТНІСТЬ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА ВИЩОГО АГРАРНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.....	92
<i>Железняк О. В.</i>	ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ З РЕАЛІЗАЦІЇ ГЕНДЕРНОГО ПІДХОДУ У ВИХОВАННІ УЧНІВ: СУТНІСТЬ І СТРУКТУРА.....	98
<i>Журавльова О. І.</i>	ДЕНЕЖНИЙ ТОТАЛИТАРИЗМ – ЕТИКА, ІДЕОЛОГІЯ І ПРАКТИКА СОВРЕМЕННОГО МИРА.....	105
<i>Захарчук – Дукє О. О.</i>	ВИКОРИСТАННЯ ВІКІ - ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ.....	111
<i>Іць С. В.</i>	ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗАСОБАМИ МЕДІАОСВІТИ.....	115
<i>Калько О. В.</i>	ИЗУЧЕНИЕ ПРИНЦИПА ЗРИТЕЛЬНЫХ ИЛЛЮЗИЙ В ПРОЕКТИРОВАНИИ ОДЕЖДЫ.....	125

ВИКОРИСТАННЯ ВІКІ - ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

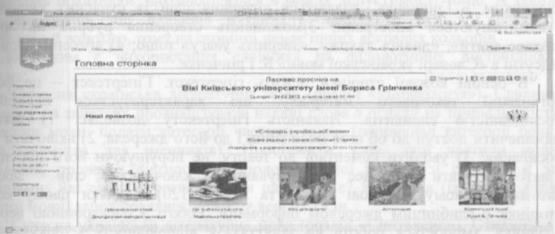
*Захарчук – Дуке О. О.,
аспірант, викладач кафедри української мови
Київського університету імені Бориса Грінченка*

Наставка проблеми. На сьогодні система вищої освіти в Україні знає суттєві зміни під впливом інформаційно-комунікаційних технологій. У навчальний процес активно впроваджуються Інтернет-технології, розвиваються дистанційні форми навчання, зокрема нові можливості для навчання та наукових досліджень надають вікі-технології.

Аналіз останніх досліджень з цієї проблеми. Проблемами інформатизації освіти та впровадження нових інформаційних технологій присвячені праці Бабак, В. Бикова, А. Гуржія, А. Єршова, М. Жалдака, Н. Морзе, В. Олексюка, Ракова, М. Шкіля. Достатньо нове, але прогресуюче явище – електронні словники. Над темою втілення та використання таких видань працювали як українські науковці: І. Кульчицький [3, с. 7], В. Широков [9, 10, 11], так і зарубіжні: Л. Зіміна [4], В. Вуль [1,], Л. Колодяжна [2,] та ін.

Метою цієї статті – є проаналізувати актуальність використання Вікі-технологій в навчальній діяльності студентів, зокрема можливості використання електронного «Словаря української мови» Бориса Грінченка.

Виклад основного матеріалу. У 2011 р. Вікі-портал було започатковано у Київському університеті імені Бориса Грінченка (<http://wiki.kmpu.edu.ua>). Першим проєктом Вікі-порталу став «Словар української мови» Бориса Грінченка (<http://wiki.kmpu.edu.ua>) (див. Рис.1).

«Словарь української мови» Бориса Грінченка і нині не втрачає свого практичного значення та актуальності. За жанром «Словарь» – це, по-перше, філологічний словник з елементами енциклопедичного, по-друге, перекладний з елементами тлумачного. У ньому поруч із перекладом слова або тлумачення його значення подано досить докладний опис відповідного поняття. При назвах рослин і тварин, як правило, наведено їхні латинські наукові відповідники. [5, 10]. За принципом побудови реєстру – це словник алфавітного типу з деякими елементами гніздової системи. Реєстр словника становить 68 тис. слів, а з огляду на застосування елементів гніздової системи загальна кількість слів, представлених у словнику, перевищує 80 тис. У реєстрі словника представлена

лексика як літературної мови XIX ст., так і більшості українських діалектів. До того ж у словнику досить широко подано українську фразеологію, часто з поясненнями її походження [5, 8], зафіксовані лексичні надбання народу, які побутували в період становлення системи українських прізвищ, наведено усталені форми привітань, віршування тощо. Слід зазначити, що Борис Грінченко унікав не паспортизованих слів, подавав лише ті слова й вислови, в реальному існуванні яких був особисто впевнений.

Для роботи з електронною версією «Словаря української мови» Бориса Грінченка користувачі мають зареєструватися під справжнім іменем задля можливості ідентифікувати автора, який додав матеріал. Незареєстровані користувачі не можуть вносити зміни. Нині на Вікі-порталі Київського університету імені Бориса Грінченка (<http://wiki.kmpu.edu.ua>) зареєстровано 350 користувачів. Для зручнішої роботи користувачів у подальшому варто було б розподіляти за групами, наприклад:

- викладачі (структурний підрозділ, кафедра та ін.);
- студенти (структурний підрозділ, група, курс).

Це дасть можливість швидко знайти користувача, переглянути доданий ним матеріал, а також проаналізувати динаміку роботи певної групи користувачів.

Усім зареєстрованим користувачам на Вікі-порталі Київського університету імені Бориса Грінченка (<http://wiki.kmpu.edu.ua>) надається можливість стати співавторами «Словаря української мови». Вікі-середовище забезпечує такі можливості: 1) редагувати текст багаторазово; 2) простежувати облік змін, які вносяться; 3) повертатися до попередньої версії; 4) залишати власні коментарі;

Сенс співавторства полягає в тому, що: 1) до тлумачень, які подаються за словником Б. Грінченка, додаються значення слів із сучасних словників; 2) завантажуються ілюстрації; 3) можливість створення рубрик на зразок «цікаво знати», «дивись також», «зверніть увагу» тощо; 4) внесення слів, які відсутні в «Словарі української мови» Б. Грінченка.

В основі кожної сторінки лежить гіпертекст. Гіпертекст – це форма організації текстового матеріалу, що характеризується нелінійною послідовністю елементів. Наявність гіпертексту дозволяє: 1) швидко забезпечити доступ до об'єкта посилання і до його джерела; 2) включати нові посилання; 3) вводити коментарі до тексту, не порушуючи його цілісність; 4) автоматизувати процес формування ключових слів завдяки автоматизованому аналізу тексту та ін. [6, 120]. Завдяки цьому кожна сторінка є глибинним джерелом інформації. Роботі з електронною версією словника, змінюється робота на заняттях, у відповідності з очікуваннями сучасного покоління.

Перша поняття яке було наповнене інформацією – слово «бджола», остання зміна була внесена 28 травня 2012 р. Щоб активізувати роботу, дане завдання отримали студенти – філологи, спеціальності «Літературна творчість» та «Редактори освітніх видань» II курсу Київському університеті імені Бориса Грінченка, у рамках курсу Сучасна українська літературна мова (розділ «Лексикологія. Лексикографія. Фразеологія»). Студенти працюють над наповненням парадигми таких понять: *бездольний, богиня, вістар, віск, величати, вірвока, гай, гуаш, жайворонок, жертва, казка, ланка, лапшай, ліско, помста, помело, писанка, фартух, хуртовина, ягода*.

Студенти наповнюють поняття, працюючи з різними словниками (тлумачним, словником-труднощів, російсько-українським, словником-синонімів та ін.), показують парадигму закінчень, особливості слововживання, добирають фразеологізми з даним словом, додають ілюстрації (це розвиває візуальну пам'ять, активізує зорові центри головного мозку). Розробляють рубрики «Дікаво знати», «Дивись також» та ін.

При роботі з електронним словником були виявлені найуживаніші помилки та труднощі, зокрема:

- користувачі не дотримуються структури сторінки. Обов'язково необхідно відмежовувати текст, поданий зі «Словаря української мови» Бориса Грінченка від тлумачень, які подаються із сучасних джерел, наприклад, написом «Сучасні словники».

- користувачі не підписуються після виконання завдання.

- не завжди залишають посилання на джерела, що є необхідною вимогою.

Оскільки користувачі не обмежені у виборі джерел, варто зосереджувати увагу на фаховому рівні та достовірності літератури, якою вони послуговуються:

- невідповідність форматів під час додавання зображення та ін.

Важливим для сприйняття користувачів є кольорові рішення банера. «Словарь української мови» розташований на бірюзовому тлі, який є не тільки корпоративним кольором, а й одним із тих, який доцільно застосовувати, відповідно до ергономічних вимог (яскравість фону на екрані монітора, яскравість зображення на екрані, контрастність зображення та ін.). Оскільки, саме через очі найпотужніше здійснюється інформаційний вплив на центральну нервову систему, при використанні кольорів були враховані їхні особливості. Так, зелений та бірюзовий використовують для ініціювання руху, позначають показники, що знаходяться в межах допустимості тощо. А також було враховано, що найвища чутливість людського ока до зеленого, бірюзового й жовтого, тому на сторінці немає інших яскравих кольорів.

Доцільним є використання словника на філологічних дисциплінах, зокрема:

- Сучасна українська літературна мова (розділ «Морфологія»). Словник дає змогу на заняттях проаналізувати наявні слова з огляду на приналежність до частин мови, подати категорії частини мови, (наприклад категорії роду, числа, відмінка для іменників). Простежити, слів, якої частини мови найбільше, провести діагностику, щодо сучасної роботи зі словником за питаннями: Які слова переглядаються найчастіше? Які слова (із зазначенням частини мови) заповнювались у першу чергу? Та ін.

- Сучасна українська літературна мова (розділ «Синтаксис»). Стилїстика, Історична граматики. На цих заняттях можливо добирати прозові фрагменти, поезії з уживанням слова, над яким працюють укладачі електронної версії. Тексти добирати письменників різних періодів, це дасть можливість для стилістичного аналізу, можливість простежити зміни в правописі слова, з'ясувати, який історичний процес покладено в основу зміни. Є можливість додавати слова, які відсутні в словнику, дослідити з яких причин немає певних слів.

- Культура усного та писемного мовлення. Орфоепічний тренінг. Варто зосередити свою увагу на роботі з аудіо- та відеоматеріалами. Аудіозаписи з літературною та діалектною вимовою слів, аудіо- та відеозаписи виконання

поезій майстрами слова, презентації авторського виконання сучасних творів, записи зі студентським виконанням.

Це дасть можливість:

- формувати мовленнєву компетентність на кращих зразках, аналізувати власне мовлення з огляду на дотримання норм культури усного та писемного мовлення. Застосування аудіо- та відео- фрагментів поліпшує сприйняття матеріалу, активізуючи не тільки зорові, але і слухові центри головного мозку. (За даними ЮНЕСКО, при аудіо сприйнятті засвоюється тільки 12% інформації, при візуальному – близько 25%, а при аудіовізуальному – до 65% сприйнятої інформації);

- працювати зі словником людям з обмеженими можливостями (завдяки аудіозаписам, словник можна «слухати» людям з проблемами зору).

Висновки. Оскільки, електронна версія «Словаря української мови» Бориса Грінченка зовнішній ресурс, то до роботи з ним можуть долучатися усі зареєстровані користувачі, кожен із яких має можливість відобразити власні ідеї, виступити в ролі повноцінного співавтора. Переформатування «Словаря української мови» Бориса Грінченка, широкий доступ до словника, має значення для збереження друкованої та духовної спадщини Бориса Грінченка, розширює можливість роботи зі словником, стає поштовхом для нових ідей, сучасних досліджень, робить «Словарь української мови» Бориса Грінченка живим проектом.

Резюме. У статті проаналізовано електронну версію «Словаря української мови» Бориса Грінченка, розміщену на веб-сайті Київського університету імені Бориса Грінченка (www.kmpu.edu.ua). **Ключові слова:** «Словарь української мови» Бориса Грінченка, електронна версія словника, Вікі-технології.

Резюме. В статье проанализировано электронную версию «Словаря украинского языка» Бориса Гринченка, разработанную на сайте Киевского университета имени Бориса Гринченка (<http://wiki.kmpu.edu.ua>). **Ключевые слова:** словарь, «Словарь украинского языка» Бориса Гринченка, электронная версия словаря, Вики-технологии, интернет-поколение.

Summary. In the article analysed electronic version of Borys Grinchenko's «Dictionary of Ukrainian language» (www.kmpu.edu.ua). **Keywords:** dictionary, Borys Grinchenko's «Dictionary of Ukrainian language», electronic version of dictionary, Wiki – technology, Internet-generation.

Література

1. Вуль В. А. Электронные издания / В. А. Вуль. – М.: СПб.: Петербургский институт печати, 2001.
2. Колодяжная Л. И. Автоматизированная лексикографическая система УНИЛЕКС. Словарно-ориентированная подсистема. – М.: Изд-во МГУ, 1987.
3. Кульчицкий И. Компьютерно-технологичні аспекти створення сучасних лексикографічних систем. – К. 2002.
4. Зимина Л. В. Современные издательские стратегии: от традиционного книгоизданий до сетевых технологий культурной памяти /Л. В. Зимина – М.: Наука, 2004.
5. Тараненко О. Мовна скарбниця українського народу [Передмова] // Словарь української мови в 4-х томах/Б.Грінченко (упоряд.). – К.: Довіра, Рідна мова, 1997. – Т. 1.

6. Точиліна Т. Науково-теоретичні засади створення навчально-методичного комплексу з курсу загальної фізики для вищих технічних навчальних закладів. К. – 2006.

7. Широков В. Структурні моделі лексикографічних систем // 3-тя Міжнародна наукова конференція «Проблеми української науково-технічної термінології»: тези доповідей. – Львів, 1994.

8. Широков В. Інформаційна теорія лексикографічних систем. – К.: Довіра, 1998.

9. Широков В. А. Інформаційно-енергетичні трансформації та інформаційне суспільство / В. А. Широков // Українсько-польський науково-практичний журнал «Наука, інновація, інформація». – К., 1996.

УДК 378:811.11

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗАСОБАМИ МЕДІАОСВІТИ

*Іць Світлана Вікторівна,
аспірантка*

Житомирський державний університет ім. Івана Франка, м. Житомир

Постановка проблеми. Інновації в системі вищої освіти, обумовлені що духовним, інтелектуальним, соціально-економічним рівнем розвитку України, так і рекомендаціями Ради Європи і вимогами Болонської конвенції, визначають необхідність підготовки фахівців, які володіють фаховими і психолого-педагогічними знаннями, уміннями, навичками та здатні продуктивно діяти в мінливому середовищі. Досягнення цієї мети можливе лише за умови внесення змін до процесу професійно-педагогічної підготовки учителя.

Стрімкий розвиток інформаційних технологій сучасного освітнього простору зумовлюють постійну еволюцію підходів до навчального процесу, що дозволяє реалізувати нові педагогічні задачі, визначити перспективи розвитку освіти, щоб значно підвищити ефективність навчання у будь-якій сфері. Використання прогресивних методик та новітніх технологій навчання є одним з пріоритетних напрямків у процесі запровадження європейських стандартів вищої освіти в Україні. Сучасні вимоги до випускників у вищих навчальних закладах і реалії життя потребують від викладача іноземної мови вивчення та впровадження в навчальну практику найбільш ефективних методик і технологій, поєднання традиційних і інноваційних методів навчання, творчого розвитку набутого практичного і теоретичного досвіду викладання дисципліни [1, с. 222].

Сьогодні в Україні оприлюднена Концепція впровадження медіаосвіти (від 20 травня 2010 року, протокол № 1-7/6-150), розроблена Національного академією педагогічних наук України, у якій передбачено розвиток медіаобізнаності особистості, формування її медіаімунітету, рефлексії і критичного мислення, здатності до медіаторчості, розвитку естетичних смаків щодо форм мистецтва, опосередкованих мас-медіа-артом. Проект концепції засвідчує, що медіаосвіта не повинна залишитися фрагментарною та впроваджуватися з ініціативи поодиноких новаторів-педагогів, вона повинна стати ефективною складовою загальнонаціональної системи освіти [2].